

Irodalom a kötetben tárgyalt időszakok általános ismeretéhez:

- A magyar irodalom története I—II—III. k. (Főszerkesztő: Sőtér István. Akadémia Kiadó. Bp. 1964, 1965.)
- A magyar sajtó története I. (1705—1848) Főszerkesztő: Szabolcsi Miklós. Akadémiai Kiadó. Bp. 1979.
- Bajkó Mátyás*: Kollégiumi iskolakultúránk a felvilágosodás idején és a reformkorban. Akadémiai Kiadó. Bp. 1976.
- Bunyitay Vince*: A váradi püspökség története I—III. Nagyvárad, 1883—1884.
- Elek László*: Békés megye művelődési emlékei a mohácsi csatától a reformkorig (A szarvasi felsőfokú óvónőképző intézet évkönyve, Gyoma, 1961.)
- Haán Lajos*: Békés vármegye hajdana I—II. Pest, 1870.
- Hatvany Lajos*: Így élt Petőfi. I—II. k. Magvető Kiadó. Bp. 1967.
- Hóman—Szekfü*: Magyar történet IV. és V. kötet. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. Bp. 1936.
- Horváth János*: A magyar irodalmi népiesség Faluditól Petőfiig. MTA kiadása. Bp. 1927.
- Horváth János*: A reformáció jegyében. Gondolat Kiadó. Bp. 1957.
- Implom József*: Olvasókönyv Békés megye történetéhez (1695—1848). Bcsaba, 1971.
- Karácsonyi János*: Békés megye története I—III. k. Gyula, 1896.
- Kristó Gyula*: Békés megye a honfoglalástól a törökvilág végéig. Nyolcszáz esztendő a források tükrében. Bcsaba, 1981.
- Maday Pál*: Békés megye városainak és községeinek története. Bcsaba, 1960.
- Magyarország története 1790—1848 I—II. k. Főszerkesztő: Mérei Gyula. Bp. 1980.
- Mészáros István*: A magyar nevelés története 1790—1849. Tankönyvkiadó, Bp. 1968.
- Mogyoróssy János*: Gyula hajdan és most. Gyula, 1858.
- Olvasókönyv Békés megye történetéhez I. Szerkesztette Kristó Gyula, Bcsaba, 1967.
- Ravasz—Felkai—Bellér—Simon*: A magyar nevelés története a feudalizmus és a kapitalizmus korában. Tankönyvkiadó, Bp. 1960.
- Scherer Ferenc*: Gyula város története I—II. Stephaneum nyomda rt. Bpest, 1938.
- Szentkereszty Tivadar*: Békés vármegye népoktatásának története. Bcsaba, 1932.
- Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból I—II. rész. Tankönyvkiadó, Bp. 1951, 1952.
- Szöveggyűjtemény a felvilágosodás és a reformkorszak irodalmából I. rész. Tankönyvkiadó, Bp. 1952.
- Dr. Veress Endre*: Gyula város oklevéltára. Stephaneum nyomda r.t. Bp. 1938.

A GYULAI VÁR KÖLTÉSNETÉHEZ:

- Emlékezzünk Vég-Gyula váráról. Bibliotheca Bekesiensis I. Bcsaba, 1966.
Humanista történetírók. Szépirodalmi Könyvkiadó. Magyar Remekírók sorozat, Bp. 1977.
Szerémi György: Magyarország romlásáról. Szépirodalmi Könyvkiadó. Olesó Könyvtár sorozat. Bp. 1979.
Dankó Imre: Opuscula ethnographica — Válogatott tanulmányok. Debrecen, 1977.
Csipes Antal: Békés megye élete a XVI. században. Bcsaba, 1976.
Bori Imre: Irodalmunk évszázadai. Fórum Kiadó, Újvidék, 1975.
Bori Imre: Irodalmi hagyományaink. Fórum Kiadó, Újvidék, 1973.
Bori Imre: A jugoszláviai magyar irodalom rövid története. Fórum Kiadó, Újvidék, 1982.
Csuka Zoltán: A jugoszláviai népek irodalmának története. Gondolat Kiadó, 1963.

A „KÖRÖSKÖZI ISKOLÁK A XVI. SZÁZADBAN” c. fejezethez

- Frankl Vilmos*: A hazai és külföldi iskolázás a XVI. században. Bpest, 1873.
Szilády Aron: Régi Magyar Költők Tára III. és VI. k. (Bp. 1877; 1912)
Weszprémi István: Magyarország és Erdély orvosainak rövid életrajza. Fordította Kóvári Aladár I—II. k. Bp. 1960, 1962.
Zoványi Jenő: A reformáció Magyarországon 1565-ig. Bp. 1922.
Régi Magyar Drámai Emlékek I. Kiadta Kardos Tibor és Szilvási D. Gyula. Bevezette Kardos Tibor, Bp. 1960.
Bcd Péter: Magyar Athenás. Magvető Kiadó, Bp. 1982.
Hét évszázad magyar versei I. k. Szépirodalmi Könyvkiadó, Bp, 1954.

AZ „EMLÉKEK A TÖRÖK HÓDOLTSÁG KORÁBÓL” című fejezethez

- Tardy Lajos*: Régi híriünk a világban. Gondolat Kiadó. Bp. 1979.
Tardy Lajos: Régi feljegyzések Magyarországról. Móra Könyvkiadó, Bp. 1982.
Virágh Ferenc: Török hódoltság Gyula térségében. Bcsaba, 1960.
Implom József: Gyula város története szemelvényekben I. (1313—1695) Gyula, 1961.
Káldy-Nagy Gyula: A gyulai szandzsák 1567. és 1579. évi összeírása. Békéscsaba, 1982.
Szendrei Zsigmond: Nagyszalontai gyűjtés. Magyar Népköltészeti Gyűjtemény XIV. kötet — Kodály Zoltán közreműködésével. Bp. 1924.
Magyar költészet Bocskaytól Rákócziig. Szépirodalmi Könyvkiadó. Bevezette Esze Tamás, Bp. 1953.

A „PÉRÓ VESZEDELME” c. fejezethez:

- Ember Győző*: Az újraterleplő Békés megye első összeírásai (1715—1730) Bcsaba, 1977.
A kurucok költészete I—II. Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó Bukarest. Haladó hagyományaink sorozat 20—21. szám. Összeállította: Dávid Gyula és Tordai Zádor. Bukarest, év nélkül.

Márki Sándor: Péro lázadása. Bp. 1893.

A kuruc küzdelmek költészete, Akadémiai Kiadó, Bp. 1977. '.

Zsilinszky Mihály: A Péro féle néplázadás Békés megyében — A Békés megyei Régészeti és Múvelődéstörténelmi Társ. évkönyve 1875/76, ill. 1881.

Maday Pál: Az 1735. évi békésszentandrás parasztfelkelés bírói ítéletének szövege. Körös Népe II. Békéscsaba, 1957.

Thaly Kálmán: Tokody Márton (Péro veszedelme) és egy névtelen egykorú versei. Békés megyei Régészeti és Múvelődéstörténelmi Társulat évkönyve VI. k. 1879/1880.

Milorad Janković: Maros menti ének (regény)

Hajnal István: Békés város 1714—1800; Békés megyei Történelmi és Múvelődéstörténelmi Társulat évkönyve 1876/77.

Csuka Zoltán: A jugoszláv népek irodalmának története. Gondolat Kiadó, 1963.

Bánkúti Imre: Gyula kuruc ostroma, Íratok 1705 május—július. Békési Élet, 1976. 2. szám.

Rákóczi Ferenc válogatott levelei. Bibliotheca kiadó. Auróra-sorozat, X. szám. Bp. 1958.

A TÁRSADALMI ELKÖTELEZETTSÉG NAGY PÉLDAKÉPE: TESSEDIK SÁMUEL c. fejezethez:

Gajdács Pál: Az 1754-iki egyházlátogatás Szarvason — Markovicz Mátyás volt szarvasi ev. lelkész emlékiratai nyomán. A Békés megyei Régészeti és Múvelődéstörténelmi Társulat Évkönyve 1878/79. V. kötet.

Markovicz Mátyás: A Körös-Maros közü vidék leírása (Lásd: Haán L.: Békés megye hajdana I. Pest, 1870; Karácsonyi János: Békés megye története I. k.: Implom József: Olvasókönyv Békés megye történetéhez (1695—1848). Bcsaba, 1971.

Tessedik Önéletírása — fordította Zsilinszky Mihály, kiadta: Nádor Jenő, Szarvas, 1942.

Tessedik—Berzeviczy: A parasztlak állapotáról Magyarországon. Bevezette Zsigmond Gábor. A kötetben az Önéletírás, A parasztember Magyarországon és a Szarvasi nevezetességek c. művek találhatók. Gondolat Kiadó, 1979.

Tessedik Sámuel kisebb írásai. Közzéteszi: Hanzó Lajos. A füzetben A helység és iskola szabályozása, továbbá 2 előterjesztés a tekintetes királyi bizottság előtt (1792. máj. 9. és máj. 10.) és A magyar ipar tizenkét akadálya a Tiszavidéken c. írások találhatók. Szarvasi Füzetek 2—3. szám. Szarvas, 1960.

Tessedik Sámuel írásaiból. Bevezette: Tóth Lajos. Bibliotheca Bekesiensis 5. Bcsaba, 1970.

Tessedik Sámuel: Szarvasi nevezetességek, azaz Szarvas mezőváros gazdasági krónikája. Fordította Nádor Jenő, Bp. 1938.

Tóth Lajos: Tessedik Sámuel 1742—1820. Szarvas, 1976.

Wellmann Imre: Tessedik Sámuel. Bp. 1954.

Nádor Jenő—Kemény Gábor: Tessedik Sámuel élete és munkája. Bp. 1936.

Nádor Jenő: Tessedik Sámuel, az ország papja Szarvason. Bp. 1940.

Nádor Jenő: Tessedik Sámuel, a hitszónok és tanár, Szarvas, 1941.

Vince László: Tessedik Sámuel élete és pedagógiai munkássága, Bpest, 1953.

Váradai Sternberg János: Utak, találkozások, emberek. Gondolat—Kárpáti Könyvkiadó közös kiadása. Bp. 1974.

Nádor Jenő: Tessedik Sámuel egyénisége, testi és lelki alkata, otthona. Békési Élet, 1968. 3. szám.

Johannes Ámos Comenius: A világ útvesztője és a szív paradicsoma. Ford.: Dobrossy László és Mayer Judit Madách és Európa kiadók, Bratislava, 1982.)

Comenius Ámos János válogatott írásai. Kriterion Könyvkiadó. Téka sorozat. Bukarest, 1971.

A JAKOBINUS MOZGALOM ÉS A FELVILÁGOSODÁS KÉT ÜLDÖZÖTT BÉKÉS MEGYEI KÉPVISELŐJE: RÉZ JÓZSEF ÉS FÁBIÁN JÁNOS című fejezethez:

Ész istennő nevében. Tallózás a Moniteur két évfolyamában. Válogatta, fordította, bevezetéssel és jegyzettel ellátta Semlyén István. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1977.

Békés megyei Levéltár iratai IV. A. 205—208/1795. Ill. 579/1799, 765/1800. ikt. szám. *Zsilinszky Mihály*: Jakobinus mozgalom Békésben 1795-ben. Békésmegyei Régészeti és Művelődéstörténelmi Társulat VI. évkönyve, 1980.

Benda Kálmán: A magyar jakobinusok iratai I—III. Bp. 1952.

Kazinczy Ferenc: Fogságom naplója. K. F. művei I. k. Szépirodalmi Könyvkiadó. Bp. 1979.

Maday Pál: A Békés megyei jakobinusok pere. Bcsaba, 1956.

Tépjétek le a sötétség bilincseit! Hungária Könyvkiadó. Bp. 1950.

Kölcsey Ferenc vallás ügyében írt cikkei, felszólalásai. Kölcsey válogatott művei. Szépirodalmi Könyvkiadó, Bp. 1975.

EGY NEMZETKÖZI MÉRCÉVEL MÉRHEŐ MAGYAR RÉZMETSZŐ: CZETTER SÁMUEL c. fejezethez:

Pataky Dénes: A magyar rézmetszés története Közoktatásügyi Kiadóvállalat. Bp. 1951.

D. Szemző Piroska: A magyar folyóirat-illusztráció kezdetei. A Magyar Művészettörténeti Munkaközösség évkönyve, 1953. A Képzőművészeti Alap kiadóvállalata. Bp. 1954.

Rózsa György: Czetter Sámuel A Magyar Művészettörténeti Munkaközösség évkönyve, 1952. A Képzőművészeti Alap kiadóvállalata. Bp. 1953.

Váradi Sternberg János: Utak, találkozások, emberek. Gondolat és a Kárpáti Könyvkiadó közös vállalkozása, Bp. 1974.

Tardy Lajos: Régi hírünk a világban. Gondolat, Bp. 1979.

Kazinczy Ferenc művei II. Szépirodalmi Könyvkiadó, Bp. 1979.

Kazinczy Ferenc levelezése II. és V. kötet. Kiadta Váczy János. MTA. kiadása Bp.

A MAGYAR STATISZTIKAI FÖLDRAJZ KLASSZIKUSA: MAGDA PÁL c. fejezethez:

Magda: A mezei gazdaság philosophiájának szabásai szerint okoskodó és munkálkodó gazda. Sárospatak, 1833.

Magda: Magyar országnak és a határ őrző katonaság vidékének leg újabb statistikai és geographiai leírása. Pest, 1819.

Magda: Az embernek eredeti formájáról. Pest, 1837. (Trattner—Károlyi nyomtatása)

Kis János superintendens visszaemlékezései életéből. Bpest, 1890.

Fenyő István: Haza és Tudomány (A haza és valósága c. részlet). Szépirodalmi Könyvkiadó. Bp. 1969.

BÉKÉS VÁRMEGYE RÉSZVÉTELE A MAGYAR NYELV HIVATALOSSÁ TÉTELEÉRT VÍVOTT KÜZDELEMBEN c. fejezethez:

Pennaháborúk. Nyelvi és irodalmi viták c. fejezet. Szépirodalmi Könyvkiadó. Bp. 1980.

íjj. Barta János: A nevezetes tollvonás. Akadémiai Kiadó. Bp. 1978.

Kazinczy: Tübingai pályaműből (lásd: Kazinczy Ferenc művei I. k.). Szépirodalmi Könyvkiadó. Bp. 1979.

Magyar Hírmondó. Az első magyar nyelvű újság, Gondolat Kiadó. Bp. 1981.

Nyelvünk a reformkorban. Akadémiai Kiadó. Bp. 1955.

Békés megyei Levéltár IV. B. 1. 1095/1832. sz. irat.

Zsilinszky Mihály: Békés vármegye a magyar nyelv érdekében 1832-ben. Békés megyei Régészeti és Művelődéstörténelmi Társulat 1885/1886. évkönyve

SZAKÁL LAJOS, A KÖRÖSVIDÉK KÖLTŐJE c. fejezethez:

Herder: Eszmék az emberiség történetének filozófiájáról és más írások. Levelek a humanitás előmozdítására. Gondolat Kiadó, Bp. 1978.

A német felvilágosodás. Összeállította, az előszót és a jegyzeteket írta: Mádl Antal. Európai antológia sorozat. Gondolat Kiadó. Bp. 1968.

Kölcsy Ferenc Válogatott művei (Irodalmi kritikák és esztétikai írások, illetve Levelek c. részeket). Szépirodalmi Könyvkiadó. Bp. 1971.

Szerb Antal: Gondolatok a könyvtárban. Magvető Kiadó. Bp. 1946.

Arany János: Tanári jubileumra című verse

Bóka László: Válogatott tanulmányok. Magvető. Bp. 1966.

Kohn Dávid: Szakál Lajos — Visszaemlékezés Békés vármegye aranytollú főjegyzőjére. Az élet alkonyán c. kötet. Gyula, 1937.

Dankó Imre: Szakál Lajos. A Gyulai Erkel Ferenc Múzeum kiadványa. Gyula, 1961.

Riadj magyar! 1848—1849 fametszetes ponyvája, csatakrónikái. Vál. és bev.: Pogány Péter Magvető Kiadó. Magyar Hírmondó sorozat. Bp. 1983.

Fenyő István: Egy reformkori polihisztor (Pulszky Ferenc indulása). Haza és Tudomány c. tanulmány — Eperjesről szóló fejezet. Szépirodalmi Könyvkiadó. Bp. 1969.

Cimbalom, melyen aki olvasni tud, negyven új dalt verhet. Készítette és kiadta Szakál Lajos. Budán, a M. K. Egyetem betűivel. 1843.

Czimbalom. Eredeti népdalok és rokonnemű népies versek; a népnek írta Szakál Lajos. Deutsch-féle könyvnyomda és kiadó részvénytársaság. Pest, 1868.

Erdélyi János: Egy századnegyed a magyar szépirodalomból. Erdélyi János válogatott művei. Szépirodalmi Könyvkiadó. Bp. 1961.

Erdélyi János levelezése I—II. k. Sajtó alá rendezte: T. Erdélyi Ilona. Bp. 1960—1961.

- Sárosi Gyula* kisebb költeményei, prózai munkái és levelezése. Bevezette és gondozta: Bisztray Gyula. Akadémiai Kiadó Bp. 1954.
- Haladó kritikánk Bessenyeitől Adyig. Összeállította és a bevezetőt írta Lukácsy Sándor. Művelt Nép Könyvkiadó. Bp. 1952.
- Czeglédi Imre*: Petőfi Gyulán. Gyula, 1961.
- Ecsedy Gábor és Komáromy Miklós*: Gyula város története és korabeli állapotának leírása, 1831. ill. 1834. Sajtó alá rendezte: Kósa László. Bibliotheca Bekesiensis 24. Bcsaba, 1982.

A „SÁROSI GYULA ÉS KÖLTÉSZETÉNEK BÉKÉS MEGYEI VONATKOZÁSAI” című fejezethez:

- Sárosi Gyula*: Ponyvára került Arany Trombita. Gondozta és bevezette Bisztray Gyula. Akadémiai Kiadó. Bp. 1952.
(Megjelent a Szépirodalmi Könyvkiadó Szépirodalmi Kiskönyvtár sorozatában is. Bevezette Pándi Pál. Bp. 1952.)
- Sárosi Gyula*: Kisebb költeményei, prózai munkái és levelezése. Bevezette és gondozta Bisztray Gyula. Akadémiai Kiadó. Bp. 1954.
- Költemények Sárosi Gyulától. Boldini Róbert könyvnyomdája. Pest, 1858.
- Vadnay Károly*: Emlékezések Sárosi Gyulára. Irodalmi emlékek c. kötet, Kisfaludy Társaság kiadása. Bp. 1905. Az Emlékezések megjelent — kis rövidítéssel — a Kortársak nagy írókról I. kötetében is. Művelt Nép Könyvkiadó. Bp. 1954.
- Gacsári István*: Füzesgyarmati krónika. A kötet anyagát válogatta és sajtó alá rendezte Miklya Jenő és Tokaji Gyula. Bibliotheca Bekesiensis 9. Bcsaba, 1974.
- Fenyő István*: Egy reformkori polihisztor (Pulszky Ferenc indulása). Haza és Tudomány — Szépirodalmi Könyvkiadó. Bp. 1969.
- Írások a régi Mezőberényről — Mezőberény és Petőfi. (Skolka András: Mező-Berény ill. Petz Gyula: A békési ág. h. ev. esperességi főiskola keletkezésének és Mezőberény községben töltött zsenge korának története c. fejezetek.) Válogatta és sajtó alá rendezte *Irányi István* és *Szabó Ferenc*. Bibliotheca Bekesiensis 8. Bcsaba, 1973.
- Irányi István*: A mezőberényi régi gimnázium története (1802—1834) Mezőberény története II.k. Mezőberény, 1973.
- Sziklay László*: A magyar szlavisztika gyermekkorából. Szegedi Pedagógiai Főiskola évkönyve I. Szeged, 1958.
- Benkő István*: Székács József élete és irodalmi munkássága, Marosvásárhely, 1901. Békés Megyei Levéltár VIII. 54/I. A Szarvasi Vajda Péter Gimnázium iratai.
- Cseres Tibor*: Én, Kossuth Lajos (Levelek Turinból). Magvető Kiadó. Bp. 1981.
- Haán Lajos* naplója (részletek). Válogatta és sajtó alá rendezte: Papp János. Bibliotheca Bekesiensis 6. Bcsaba, 1971.
- Sárosi Album. Szerkesztette: Naményi Lajos, Arad, 1889.
- Bisztray Gyula*: Sárosi Gyula költeményeinek sorsa. Irodalomtörténet, 1953.
- Orosz László*: Sárosi Gyula: Arany trombita. Irodalomtörténet, 1951.
- Németh G. Béla*: Sárosi Gyula kisebb költeményei... Közzéteszi Bisztray Gyula. Irodalomtörténet, 1955.
- Békés Megyei Levéltár — BCSM. iratai 1852. május — 1852. decemberig, Gyula.
- Erdélyi János* levelezése I—II.k. Sajtó alá rendezte: T. Erdélyi Ilona, Bp. 1960—1961.
- T. Erdélyi Ilona*: Irodalom és közönség a reformkorban. Akadémiai Kiadó. Bp. 1971.
- Dugonics András*: Magyar példabeszédek és jeles közmondások. Szeged, 1820.

- Pálffy Endre*: A román irodalom története. Gondolat Kiadó. Bp. 1961.
- Oláh György*: Békés vármegye 1848—1849-ben. Gyula 1892. (A Huszár miatyánk megtalálható a BRMT 1888/89-es évkönyvében is. Karácsonyi János közlése.)
- Dénes György*: Orosháza 1848—49-ben a forradalom és szabadságharc idején. Emlékkönyv hazánk felszabadulásának és az Orosházi Szántó Kovács Múzeum fennállásának 10 éves évfordulójára. Szerk.: Nagy Gyula. Orosháza, 1955.
- Darvas József*: Egy parasztszalád története. Magyar Élet kiadása. Bp. 1943.
- Kemény Zsigmond*: Forradalom után. Még egy szó a forradalom után. Pest, 1850, 1851.
- Arany László*: A magyar politikai költészetéről. Arany László válogatott művei. Sajtó alá rendezte Németh G. Béla. Szépirodalmi Könyvkiadó. Bp. 1960.

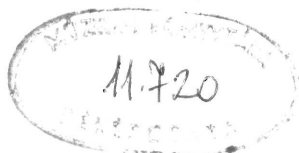
A VAJDA PÉTER NEVÉT VISELŐ GIMNÁZIUM ELSŐ ÖTVEN ÉVE
(1802—1852) című fejezethez:

- Petz Gyula*: A békési ág. hitv. ev. esperességi főiskola keletkezésének és Mezőberény községben töltött zsenge korának története. In: Bibliotheca Bekesiensis 8. Bcsaba, 1973.
- Irányi István*: A mezőberényi régi gimnázium története. (Mezőberény története II. kötet, Mezőberény, 1973.)
- Békés megyei Levéltár VIII. 54.1. A szarvasi ág. h. ev. Vajda Péter gimnázium iratai.
- Bloch Mór*: A szarvasi ág. hitv. evang. főiskola rövid története. Szarvas, 1847.
- Benka Gyula*: A békési ág. hitv. ev. egyházmegye tulajdonát képező s az általa fenntartott szarvasi főgymnasium története 1802—1895. Gyoma, 1895.
- Nádor Jenő*: A szarvasi ág. hitv. ev. Vajda Péter gimnázium története. Bp. 1934.
- Petik Ambrus*: Békés megye leírása (1784). Gyula, 1961.
- Benda Kálmán*: Emberbarát vagy hazafi? Gondolat Kiadó. Bp. 1978.
- Gymnasii Agrobereniensis Liber Memorialis (kézirat) a szarvasi Vajda Péter gimnázium tulajdonában.
- Skolka András*: Mező-Berény. Bibliotheca Bekesiensis 8. Bcsaba, 1973.
- Haán Lajos* naplója. Bibliotheca Bekeiensis 6. Bcsaba, 1971.
- Németh Ambrus*: A győri Tudomány-Akadémia története I—IV. Pannonhalmi szt. Benedek rend győri főgimnáziumának értesítője az 1896—97, 1898—99, 1903—04 és 1904—05 évekből.
- Lukácsy Sándor—Balassa László*: Vörösmarty Mihály 1800—1855. Magvető Könyvkiadó, Bp. 1955.
- Gajdács Pál*: Tisza-Körös mentén. Gyoma, 1907.
- Vajda Péter* erkölcsi beszédei. Bp. 1931.
- Vajda tanulmánya* A pesti protestáns főiskola terve a *Pályamunkák* című kiadványban. Kecskemét, 1843.
- Köte Sándor*: Közoktatás és pedagógia az abszolutizmus és a dualizmus korában. Tankönyvkiadó. Bp. 1975.
- Étvös József*: Kultúra és nevelés. Magyar Helikon. Bp. 1976.
- Protocollum Gymnasii Agro-Bereniensis (1829—1853). Kézirat a szarvasi Vajda Péter gimnázium tulajdonában.
- Korabeli újságok (Tudományos Gyűjtemény, Pesti Hírlap, Életképek, Pesti Divatlap, Hasznos Mulatságok, Honderű, illetve a Szarvasi Lapok, Szarvasi Hírlap és Szarvas és Vidéke cikkei).

- Egyház és Oskola — vallásos és nevelési zsebkönyv. Szerkesztette Szeberényi Andor Szarvas, 1852.
- Lukácsy Sándor*: Vajda Péter, a Világ szerkesztője. Irodalomtörténeti Közlemények, 1971. 3. szám.
- Hanzó Lajos*: Vajda Péter (1808—1846). Bcsaba, 1958.
- Greguss Ágost*: A szépészet alapvonalai. Pest, 1849.
- Békés megye első nyomdása, Réthy Lipót. Bibliotheca Bekesiensis 14. Bcsaba, 1977.
- Novák László*: A nyomdászat története V. könyv 1801—1867. Bp. 1928.
- Riadj magyar! 1848—1849 fametszetes ponyvái, csatakronikái. Szerkesztette és gondozta: Pogány Péter. Magvető Könyvkiadó. Bp. 1983.
- Réthy László*: A Békés és Arad megyei Réthy család történetére vonatkozó adatok. Bp. 1908.
- Békés megyei Levéltár, BCSM iratai 1849—1854. Gyula.
- Szózata a békési ev. esperesség főtanodájának. (A szarvasi ev. főiskola fennállásának félszázados ünnepélyére — Placskó István felhívása.) Szarvas, 1852.
- Garay János* válogatott költeményei. Bp. év nélkül.
- Kemény Gábor*: Az egyszerűség útja. Tankönyvkiadó. Bp. 1972.
- Tóth Lajos*: A szarvasi tanítóegyesületi mozgalom története 1804—1968. Gyula, 1969.
- Borongó Adorján (Ballagi Aladár)*: Haberern Jonathán emlékezete. Prot. Egyházi és Iskolai Lapok 1880.
- Maday Pál*: Szarvas története. Szarvasi tanács kiadása. Gyoma, 1962.
- Erdélyi János* levelezése I—II. Sajtó alá rendezte: T. Erdélyi Ilona. Bp. 1960—1961.
- Vajda-Voigt*: A tanácsadó orvos. Pest, 1834.
- Evangelikus Országos Levéltár, Székács-iratok.
- Figyelő XV. kötet. (Vajda: Az ember — közli Kereszty István.) 1883.

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐÜL	7
A MOHÁCSI CSATAVESZTÉSTŐL A TÖRÖK HÓDOLTSÁG VÉGÉIG	11
A gyulai vár költészete	13
Körösközi iskolák a XVI. században	22
Emlékek a török hódoltság korából	34
A LÁZADÓ ÉS ÚTKERESŐ XVIII. SZÁZAD	43
Péró veszedelme	45
A társadalmi elkötelezettség nagy példaképe: Tessedik Sámuel	56
A jakobinus mozgalom és a felvilágosodás két üldözött Békés megyei képviselője: Réz József és Fábíán János	64
Egy nemzetközi mércével mérhető magyar rézmetsző: Czetter Sámuel ...	78
A REFORMKOR VILÁGA	89
A magyar statisztikai földrajz klasszikusa: Magda Pál	91
Békés vármegye részvétele a magyar nyelv hivatalossá tételéért vívott küzdelemben	102
Szakál Lajos, a Körösvidék költője	118
Sárosi Gyula és költészetének Békés megyei vonatkozásai	141
A Vajda Péter nevét viselő gimnázium első ötven éve (1802—1852)	174
A felhasznált és ajánlott irodalom	249

CH034

Kiadja a Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága
Felelős kiadó: Szabó Ferenc
Kiadói Főig. sz.: 48176/1984.
84. 42900 Petőfi Nyomda, Kecskemét

